

CZU 347.952:343.1

DOI <https://doi.org/10.52388/2345-1971.2023.1.04>

CONSIDERAȚII PRIVIND LIMITAREA URMĂRIII UNOR BUNURI ÎN PROCEDURA DE EXECUTARE SILITĂ

Sergiu BĂIEȘU

Doctor în drept, profesor universitar, Universitatea de Stat din Moldova,

Chișinău, Republica Moldova

e-mail: sergiu.baiesu@usm.md

<https://orcid.org/0000-0003-2343-420X>

Prezentul articol constituie o analiză – fără a pretinde să fie exhaustivă - a limitărilor instituite de legiuitor pentru urmărirea patrimoniului debitorului în procedura de executare. Articolul cuprinde clasificări a acestor limitări, a criteriilor și rațiunilor ce le determină și supune unei analize critice suficiența și justificarea limitărilor de urmărire existente în legislația națională. Totodată, sunt analizate reglementări similare din legislația română, fiind învederate aspecte ce ar putea fi îmbunătățite în reglementările naționale. Concluziile articolului includ sugestii de modificare a legislației în vederea sporirii calității de reglementare și a eficienței atingerii unui just echilibru între drepturile creditorului și cele ale debitorului în procedura de executare.

Cuvinte-cheie: executare silită, debitor, creditor, urmărire a bunurilor, patrimoniu, venituri.

CONSIDERATIONS REGARDING THE LIMITATION OF FORCED PURSUIT OF CERTAIN GOODS IN FORECLOSURE PROCEEDINGS

This article constitutes an analysis - not exhaustive - of the limitations established by the legislator for the pursuit of the debtor's patrimony in the enforcement procedure. The article includes classifications of these limitations and the analysis of the criteria and reasons that determine them and subjects to a critical analysis the sufficiency and justification of the tracking limitations existing in the national legislation. At the same time, similar regulations from the Romanian legislation are analyzed, having seen aspects that could be improved in the national regulations. The conclusions of the article include suggestions for amending the legislation in order to increase the quality of regulation and the efficiency of achieving a fair balance between the rights of the creditor and those of the debtor of the foreclosure procedure.

Keywords: enforcement, debtor, creditor, asset tracking, patrimony, income.

CONSIDÉRATIONS RELATIVES À LA LIMITATION DU SUIVI DE CERTAINES MARCHANDISES DANS LA PROCÉDURE DE FORCLUSION

Cet article constitue une analyse-sans prétendre à l'exhaustivité - des limitations établies par le Législateur pour la traçabilité des avoirs du débiteur dans les procédures d'exécution. L'article contient des classifications de ces limitations, des critères et des raisons qui les déterminent et soumet à une analyse critique la suffisance et la justification des limitations de suivi existant en droit national. Dans le même temps, des réglementations similaires de la législation roumaine sont analysées, en discutant des aspects qui pourraient être améliorés dans les réglementations nationales. Les conclusions de l'article comprennent des suggestions visant à modifier la législation afin d'accroître la qualité et l'efficacité de la réglementation pour parvenir à un juste équilibre entre les droits du créancier et ceux du débiteur dans la procédure d'exécution.

Mots-clés: forclusion, débiteur, créancier, suivi des marchandises, patrimoine, revenus.

НЕКОТОРЫЕ СООБРАЖЕНИЯ ОТНОСИТЕЛЬНО ОГРАНИЧЕНИЯ ОТСЛЕЖИВАНИЯ ОПРЕДЕЛЕННОГО ИМУЩЕСТВА В ПРОЦЕДУРЕ ПРИНУДИТЕЛЬНОГО ИСПОЛНЕНИЯ

Настоящая статья представляет собой анализ (не претендую на исчерпывающий характер) ограничений, установленных законодателем для взыскания имущества должника в исполнительном производстве. В статье приведены классификации этих ограничений, критерии и причины, их определяющие, а также подвергнуты критическому анализу достаточность и обоснованность ограничений отслеживания, существующих в национальном законодательстве. В то же время, анализируются аналогичные положения румынского законодательства и выявляются аспекты, которые могут быть улучшены в национальных правилах. В выводах статьи содержатся предложения по внесению изменений в законодательство в целях повышения качества регулирования и эффективности достижения справедливого баланса прав кредитора и прав должника в исполнительном производстве.

Ключевые слова: принудительное исполнение, должник, кредитор, учет активов, имущество, доход.

Introducere

Executarea silită, potrivit art. 10 al Codului de executare, ”reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-și îndeplinește benevol obligațiile.”

Definiția respectivă indică clar asupra faptului că procedura de executare silită însumează o serie de măsuri, menite să asigure realizarea drepturilor creditorului, chiar și contrar voinței debitorului. În mod firesc, atunci când drepturile creditorului supuse executării sunt de natură patrimonială, executarea va viza inevitabil patrimoniul debitorului, ba chiar și în situațiile executării unor drepturi nepatrimoniale, bunurile debitorului oricum vor fi supuse urmării, cel puțin, pentru a acoperi cheltuielile procedurii de executare.

Totuși, în virtutea unor raționamente socio-umanitare, legiuitorul a instituit anumite limitări de urmărire a bunurilor – acestea constituind obiectul analizei prezentului studiu. Vom elucida aceste limite, aplicând *metode de cercetare* cum ar fi analiză și sinteză, iar pentru a evalua suficiența și gradul de justificare a limitărilor din legislația națională, vom recurge și la metoda comparativ-istorică, analizând mo-

dalitatea de reglementare a aceluiași aspecte în diferite perioade, dar și în legislația altui stat.

Idei principale ale cercetării

Art. 74 al Codului de executare indică că modalitățile de realizare a executării silită sunt:

- a) urmărirea mijloacelor bănești (inclusiv în valută străină) în numerar ale debitorului;
- b) urmărirea mijloacelor bănești (inclusiv în valută străină) de pe conturile bancare ale debitorului;
- c) urmărirea bunurilor debitorului prin aplicarea sechestrului pe bunuri și prin vânzarea sau administrarea lor silită;
- d) urmărirea salariului, pensiei, bursei și altor venituri ale debitorului;
- e) urmărirea mijloacelor bănești (inclusiv în valută străină) și bunurilor debitorului care se află la terți;
- f) ridicarea de la debitor și predarea către creditor a obiectelor indicate în documentul executoriu;
- g) alte măsuri prevăzute de lege.

Din această normă reținem că legiuitorul enumeră distinct urmărirea pentru diverse tipuri de bunuri, chiar dacă toate cele enumerate ar fi putut fi acoperite prin sintagma urmărirea bunurilor (or, potrivit prevederilor art. 455 și 459 Cod Civil¹, toate cele enumerate sunt

¹ Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107 din 06.06.2002 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 82-86 din 22-06-2002

înglobate de noțiunea de bun). Raționamentul enumerării distincte a acestora este procedura diferită de organizare și efectuare a urmării diferitor categorii de bunuri – or, spre exemplu, procedura urmării mijloacelor bănești din cont este total diferită de cea a urmăririi mijloacelor bănești în numerar - chiar dacă vorbim de aceeași tipologie de bun.

Astfel, ca și regulă generală, vom reține că executarea silită se va efectua prin urmărirea oricăror tipuri de bunuri ale debitorului.

Același lucru în confirmă și prevederile art. 88 Cod de executare - ”Poate fi urmărit orice bun corporal ori universalitate de bunuri ale debitorului, care se află în circuit civil, indiferent de faptul la cine se află în posesiune, precum și orice drept patrimonial sau creanță bănească, cu excepția celor care nu sânt pasibile de urmărire silită.”² Totuși, norma respectivă indică asupra unor posibile limitări, excepții de la regula generală privind caracterul general sesizabil al întregului patrimoniu al debitorului.

Acest aspect este detaliat în articolele 89-90 ale Codului de executare, care stabilesc anumite restricții în urmărirea bunurilor debitorului. Până a purcede la analiza acestor limitări și tipologiei bunurilor cărora li se aplică, vom indica că aceste limitări derivă din unul dintre principiile de bază al procedurii de executare – cel al umanismului, care prevede că ”Modul și condițiile de punere în executare a documentelor executorii se stabilesc pe principiul respectării drepturilor omului și nu pot avea ca scop pricinuirea de suferințe fizice și morale sau de prejudicii materiale.”³

Astfel, întru respectarea acestui principiu, legiuitorul a prevăzut anumite limitări în sensul urmăririi bunurilor debitorului, care au menirea de a asigura un minim necesar pentru un trai decent debitorului și familiei sale, dar

² Codul de executare al Republicii Moldova, nr. 443 din 24.12.2004 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 214-220 art. 704, în vigoare din 1 iulie 2005

³ idem

și păstra un echilibru între interesul creditorului în executarea deplină și cât mai promptă a creanței sale și dreptul debitorului la un minim ce îi asigură traiul. Sarcina legiuitorului este de a atinge și menține acest echilibru, astfel încât respectare interesului uneia dintre părțile procedurii de executare să nu aducă anihilarea drepturilor celeilalte.

Legiuitorul național realizează acest imperativ prin includerea în Codul de executare a unor prevederi ce instituie limitările de urmărire a bunurilor și veniturilor debitorului. Aceste limitări sunt absolute sau relative.

Limitările absolute exclud orice urmărire a unui bun sau venit al debitorului, indiferent de orice particularitate a procedurii de executare. Ca și exemple a limitărilor absolute pot fi aduse cele prevăzute de lit. b), c) etc. ale al. (1) al art. 88 CE sau cele prevăzute la lit. a), b), c) etc. ale al. (1) al art.110 CE.

În mod evident, corelând prevederile Codului de executare cu cele ale Codului civil, vom arăta că tot în categoria limitărilor absolute de la urmărire se înscriu și bunurile domeniului publice și cele care nu se află în circuitul civil.

Limitarea absolută a urmăririi unui bun trebuie să fie întemeiată fie pe o necesitate fundamentală a debitorului, fie pe necesitatea respectării unui interes public, care va prevala asupra interesului privat al creditorului.

Art. 89 Cod de executare⁴ prevede o listă suficient de mare de bunuri ale persoanei fizice care nu pot fi urmărite sub nici o condiție:

- *bunurile copiilor debitorului* – pentru înțelegerea corectă a normei respective este relevantă varianta în limba rusă a acesteia, care sună astfel ”принадлежности детей должника”. Astfel, intenția legiuitorului a fost de a excepta de la urmărire bunurile accesorii îngrijirii copiilor.

- *ordinele, medaliile, alte semne distinctive cu care a fost decorat debitorul sau membrii*

⁴ idem

familiei lui, obiectele de cult religios, portretele de familie, verighetele sau alte obiecte care au o valoare sentimentală sau personală, cu excepția bijuteriilor sau altor obiecte de lux – excluderea acestor bunuri de la urmărire are drept scop să protejeze drepturi nepatrimoniale ale debitorului, chiar dacă se referă la bunuri, însă ea pune sub protecție de urmărire silită bunurile care au valoare sentimentală, familiară deosebită pentru debitor, a căror valoare o dau amintirile și legăturile de familie;

- produsele alimentare necesare debitorului și familiei lui timp de 3 luni, iar dacă debitorul se ocupă exclusiv cu agricultura, animalele destinate producției de alimente pentru subzistență și hrana necesară pentru aceste animale — norma respectivă asigură păstrarea după debitor și membrii familiei sale a unui minim necesar de produse pentru hrana acestora, dar și a animalelor, dacă acestea sunt folosite ca sursă de producere a alimentelor. Menționăm că reglementările respective nu vor putea fi aplicate și pentru situațiile când animalele sunt sursă de venit pentru debitor, dar din altă îndeletnicire, decât agricultura – spre exemplu, dacă animalele sunt utilizate pentru înmulțire și comercializare ulterioară;

e) inventarul agricol, inclusiv animalele nedestinate producției de alimente folosite pentru lucrările agricole sau casnice, hrana pentru aceste animale și semințele pentru cultura pământului, dacă debitorul se ocupă cu agricultura, în măsura necesară continuării lucrărilor în agricultură – similară cumva cu norma precedentă, această prevedere se referă la utilaje și animale folosite în lucrări agricole/casnice, are chiar dacă prin sine nu aduc produse alimentare, totuși contribuie la prelucrarea pământului – care este îndeletnicirea debitorului în măsura necesară familiei sale. Respectivele limitări nu se vor aplica situațiilor când debitorul practică agricultura nu doar pentru a-și îndestula propria familie cu produse alimentare, ci și pentru a le comercializa;

f) combustibilul, inclusiv cărbunele și lemnele, necesar debitorului și membrilor familiei lui pentru prepararea bucatelor și încălzirea locuinței, calculat pentru 3 luni de iarnă — această normă tot are menirea asigurării unui minim grad de confort familiei debitorului pentru perioada de iarnă;

- obiectele necesare debitorului pentru a-și continua exercitarea profesiei sau ocupației — aplicarea practică a acestei norme poate genera anumite dificultăți – or, gradul de ”necesitate” a unui sau altui obiect pentru continuarea exercitării profesiei debitorului este un aspect foarte subiectiv. Astfel, cum am putea aprecia dacă un computer este un obiect necesar pentru a continua exercitarea profesiei de profesor de liceu? Sau automobilul cu care debitorul se deplasează la locul de muncă este sau nu necesar pentru exercitarea profesiei? Considerăm că răspunsul care ar asigura echilibrul între interesul creditorului și cel al debitorului ar fi următorul – dacă lipsa acestui bun face imposibilă exercitarea profesiei și acest nu poate fi înlocuit cu altul care să îl substituie într-o manieră satisfăcătoare - atunci acest obiect este exceptat de la urmărire. Să zicem, automobilul cu care debitorul-jurist se deplasează la locul de muncă poate fi supus urmării, pe când automobilul debitorului - taximetrist – nu decât doar dacă nu este unul deosebit de costisitor și ar putea fi înlocuit cu altul, mai ieftin);

- mijloacele de transport speciale pentru persoanele cu dizabilități, obiectele indispensabile persoanelor cu dizabilități și cele destinate îngrijirii bolnavilor – e o limitare absolută menită să protejeze drepturile unor persoane vulnerabile, dar care are și rațiuni pragmatice – or, urmărirea și comercializarea acestei categorii de bunuri este dificilă, având un cerc de potențiali cumpărători relativ redus;

- animalele de companie, cu excepția celor crescute în scopuri comerciale — această limitare este axată pe protejarea unor legături de afecțiune ale debitorului.

Limitările relative prevăd că unele bunuri sau venituri pot fi urmărite doar în anumite condiții – legate de natura creanței, sau mărimea acesteia etc. Spre exemplu, lit. n) a al. (1) a art. 110 CE, partea pensiei în mărimea cuantumului salariului minim nu poate fi urmărită decât pentru cazurile de încasare a pensiei de întreținere sau lit. j) a al.(1) al art. 88 CE prevede că autovehiculul care valorează cel mult 5 salarii medii pe economie poate fi urmărit doar dacă acesta nu este în mod indispensabil necesar debitorului și membrilor familiei lui.

Limitările relative pot fi clasificate în funcție de criteriul care întemeiază limitarea – astfel, distingem în reglementările Codului de executare următoarele tipuri de limitări relative:

- **limitări referitoare la cuantumul urmăririi** – potrivit art. 106 Cod de executare, din salariul și din alte venituri ale debitorului pot fi reținute, în baza unui document executoriu, nu mai mult de 20%, iar în baza câtorva documente executorii, nu mai mult de 50% din cuantumul lor până la achitarea deplină a sumei urmărite.⁵ În caz de urmărire a pensiei de întreținere, a sumelor pentru repararea prejudiciului cauzat prin schilodire sau prin o altă vătămare a sănătății, precum și în legătură cu pierderea întreținătorului, și a sumelor pentru repararea daunei cauzate prin tâlhărie sau prin sustragere de bunuri, reținerea constituie nu mai mult de 70% din salariu și din alte venituri.

- **limitări corelate cu mărimea creanței puse în executare** – spre exemplu, lit. k) a al. (1) al art. 89 Cod de executare prevede că *bunul imobil cu destinație locativă în care debitorul are stabilit domiciliul, dacă nici debitorul și soțul/soția, copilul minor, inclusiv cel adoptat, sau persoana aflată la întreținerea debitorului nu au o altă locuință în proprietate sau în folosință nu va fi urmărit*, decât doar dacă valoarea creanței prevăzute în documentele executorii conform cărora este sechestrat

⁵ idem

depășește 12 salarii medii pe economie. Astfel, dacă suma creanțelor urmărite în privința unui debitor depășește 12 salarii medii pe economie, acest bun imobil va fi supus urmăririi, indiferent dacă este singurul bun imobil al debitorului și dacă este sau nu domiciliul său. Comunitatea bancară a semnalat la etapa inițierii modificărilor acestei norme (care datează din 2021, fiind introduse prin Legea nr. 132 din 07.10.21) următoarele: ”De altfel, un alt element omis în proiectul de lege, ține de aspectul lipsei de tratare a situației în cazul în care bunul imobil respectiv este grevat, iar valoarea creanței este sub plafonul menționat. Respectiv, deducem că norma sus citată atențiază la instituțiile dreptului civil în materie de gaj/ipotecă și a drepturilor creditorului garantat. În imperativul adoptării respectivei norme, urmează a se excepta creanțele garantate cu gaj/ipoteca. Or, conform Codului Civil, art. 667 alin. (3) „Gajul se constituie în vederea garantării executării obligației și reprezintă un raport de drept accesoriu față de obligația garantată, fiind condiționat în timp de durata acesteia, dacă legea sau contractul de gaj nu prevede altfel.”⁶

- **limitări legate de destinația urmăririi** – potrivit lit. n) a al. (1) a art. 110 Cod de executare, partea pensiei în mărimea cuantumului salariului minim va putea fi urmărită doar pentru cazurile de încasare a pensiei de întreținere – legiuitorul considerând că interesul copilului prevalează asupra drepturilor debitorului;

- **limitări legate de valoarea bunului sau a venitului** – potrivit prevederilor art. 89 Cod de executare bunurile de uz personal sau casnic, inclusiv mobilierul, care sunt indispensabile traiului debitorului persoană fizică și al membrilor familiei lui, destinate întreținerii unui mod de trai rezonabil, vor putea fi urmărite dacă valoarea fiecăruia dintre aceste bunuri

⁶https://eba.md/uploaded/Documente%20de%20pozitie%202021/14.%20Comentarii%20AmCham-EBA-ABM%20PL89-2020_final.semnat.pdf

depășește 2000 de lei. Același articol stabilește că autovehiculul care valorează peste 5 salarii medii pe economie va putea fi urmărit, indiferent dacă este în mod indispensabil necesar debitorului și membrilor familiei lui. Sintagma „indispensabil necesar” utilizată în norma citată a fost, pe bună dreptate, criticată de reprezentanții mediului de afaceri la etapa promovării proiectului de lege pentru modificarea Codului de executare, care au indicat că aceasta „este hazardată, or în contextul social actual, autoturismele nu mai sunt un lux, ci reprezintă o necesitate. De altfel, în lipsa unui mecanism de determinare a aspectului privind indispensabilitatea și a modului de stabilire a valorii prevederea lasă loc de interpretare extensivă din partea tuturor participanților la proces, inclusiv din partea instanței de judecată.”⁷ ;

- **limitări legate de regimul de circulație civilă a unui bun** – potrivit al. (3) al art. 88 Cod de executare, bunurile supuse unui circuit civil limitat pot fi urmărite numai în condițiile prevăzute de lege. Astfel, în cazul urmăririi unei arme ce aparține în mod legal debitorului, aceasta va putea fi vândută doar în condițiile stabilite de Legea nr. 130 din 08.06.2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă;

- **limitări derivate din consecutivitatea urmăririi bunurilor debitorului** – această limitare este una mai complexă, deoarece se referă la bunuri care prin natura sa nu implică nici o limitare de urmărire, însă urmărirea se poate realiza doar cu respectarea unei ordni prestabilite de legiuitor. Prevederile referitoare la consecutivitatea urmăririi bunurilor sunt reglementate la art. 90 Cod de executare, care indică că ”În cazul în care debitorul nu indică în ce consecutivitate solicită să fie urmărite bunurile sale, consecutivitatea va fi stabilită de creditor, în comun cu executorul judecătoresc, cu respec-

țarea prevederilor art. 94 alin. (1¹), ținându-se cont de următoarea consecutivitate:

a) în primul rând vor fi urmărite bunurile personale ale debitorului libere de gaj sau de ipotecă și mijloacele bănești;

b) în al doilea rând vor fi urmărite bunurile debitorului care se află în proprietate comună pe cote-părți sau în devălmășie, libere de gaj sau de ipotecă;

c) în al treilea rând vor fi urmărite bunurile gajate sau ipotocate;

d) în ultimul rând va fi urmărit bunul imobil în care domiciliază debitorul.”

Stabilirea de către legiuitor a unei consecutivități de urmărire a bunurilor are menirea protejării intereselor terților care dețin careva drepturi reale asupra bunurilor debitorului (drept de gaj, ipotecă) sau care dețin în coproprietate cu debitorul un bun, dar și pentru protejarea debitorului, asigurând că bunul imobil în care acesta domiciliază va fi urmărit în ultimul rând. În practică se întâmplă ca un bun să bifeze concomitent mai multe criterii dintre cele enunțate la articolul citat – spre exemplu bunul imobil-domiciliu al debitorului să fie singurul bun personal, liber de gaj – și în această situație se vor confrunta 2 criterii ce se exclud – după criteriul ”bun personal, liber de gaj” bunul ar trebui plasa în prima categorie de urmărire, însă după criteriul ”imobil-domiciliu” – în ultima. În această situație prioritate va avea criteriul care plasează acest bun în ultima categorie de urmărire – or, rațiunea existenței normei este de a oferi protecție debitorului, respectiv în acest sens urmează a fi aplicată și înțeleasă norma legală.

Finisând catalogarea limitărilor de urmărire a bunurilor și veniturilor debitorului în procedura de executare, **vom sintetiza, cu titlu de concluzii**, unele observații critice și sugestii pentru îmbunătățirea reglementărilor naționale:

- reglementările privind limitarea urmăririi bunurilor necesare pentru continuarea

⁷https://eba.md/uploaded/Documente%20de%20pozitie%202021/14.%20Comentarii%20AmCham-EBA-ABM%20PL89-2020_final.semnat.pdf

exercitării activității profesionale a debitorului ar trebui îmbunătățite – un exemplu în acest sens ar putea fi reglementările din art. 728 al Codului de procedură civilă român, care prevede că ”Bunurile mobile care fac obiectul unei diviziuni a patrimoniului afectate exercițiului unei profesii autorizate nu pot fi urmărite decât de către creditorii ale căror creanțe s-au născut în legătură cu exercitarea profesiei respective. Dacă bunurile nu sunt afectate unui patrimoniu profesional individual, însă servesc la exercitarea ocupației sau profesiei debitorului persoană fizică, pot fi supuse urmăririi silite numai dacă nu există alte bunuri urmăribile și numai pentru obligații de întreținere sau alte creanțe privilegiate asupra mobilelor.”⁸ Aspectele care le considerăm salutabile în reglementarea românească sunt (1) faptul că pentru beneficiul excluderii de la urmărire se impune condiția unei diviziuni a patrimoniului și afectațiunii bunurilor exercitării profesiei și (2) faptul că legiuitorul oferă acest beneficiu de excludere a urmăririi doar profesiilor autorizate (numite și profesii liberale). Aceste 2 condiții oferă plus de claritate normei și asigură că aplicarea acesteia nu va defavoriza excesiv creditorul, iar ultima condiție - cea a aplicabilității beneficiului de neurmărire doar pentru profesiile autorizate este una logică, care va curma tentativele de aplicare extensivă a noțiunii de bunuri necesare exercitării profesiei (or, pentru o persoană angajată, toate bunurile necesare activității de muncă i le oferă angajatorul, respectiv, nici nu se poate pune problema deținerii în proprietate de către ea a acestora;

- legiuitorul național nu a reglementat situațiile când unul din bunurile exceptate sau limitate de la urmărire este obiect al unei garanții reale instituite de debitor – astfel încât aceste situații urmează a fi rezolvate pe cale de interpretare și cumulare a mai multor norme. Am fi considerat mai economicos din

punct de vedere a efortului și utilizării resurselor (inclusiv ale instanțelor de judecată) să se indice expres că existența unei garanții reale înlătură limitările de urmărire aa acestui bun pentru titularul respectivei garanții.

- apreciem că reglementările ce instituie limitări ale urmăririi veniturilor debitorului ar necesita a fi revăzute – or, în redacția în care există acum, acestea pun la adăpost de orice fel de urmărire a părții salariului debitorului care este egală cu salariul minim (cu excepția urmăririi pentru încasarea pensiei de întreținere, a sumelor pentru repararea prejudiciului cauzat prin schilodire sau vătămare a sănătății sau în legătură cu pierderea întreținătorului, cât și a sumelor pentru repararea daunei cauzate prin tâlhărie sau prin sustragere de bunuri). Apreciam că această reglementare este excesiv de favorabilă debitorului și am crede că soluția adoptată de legiuitorul român (a se vedea art. 729 al Codului de procedură civilă al României, care stabilește că toate tipurile de venituri periodice ale debitorului pot fi urmărite – ca și regulă generală – până la o treime din venitul lunar net, iar pentru unele tipuri de obligații – până la jumătate din venitul lunar net. O astfel de abordare ar fi fost mai favorabilă creditorului, dar și mai corectă în raport cu diferiți debitori – or, un debitor cu salariul de 4000 lei nu va putea fi urmărit pentru achitarea unui împrumut, iar debitorul cu salariul de 5000 lei va fi urmărit pentru accesași situație.

- la fel, ar fi util dacă legiuitorul național, în normele referitoare la urmărirea veniturilor, ar specifica că acestea se referă la venituri cu caracter periodic/repetitiv (salarii, burse, remunerări contractuale), nu și la venituri primite ca urmare a unei vânzări, spre exemplu.

Concluzii

Vom încheia incursiunea în domeniul limitărilor de urmărire a unor bunuri în procedura de executare silită cu concluzia că reglemen-

⁸ <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/177197>

tările naționale sunt suficient de protective cu debitorii, însă sunt afectate de formulări imprecise pe alocuri, care pot genera interpretări și dificultăți de aplicare.

Referințe bibliografice

1. *Codul civil al Republicii Moldova* nr. 1107 din 06.06.2002. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 82-86 din 22-06-2002;

2. *Codul de executare al Republicii Moldova*, nr. 443 din 24.12.2004. În: *Monitorul Oficial al*

Republicii Moldova, nr. 214-220 art. 704, în vigoare din 1 iulie 2005

3. *Legea Republicii Moldova privind executorii judecătorești* nr. 113 din 17.06.2010. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, nr. 126-128 din 2010, art. 406

4. https://eba.md/uploaded/Documente%20de%20pozitie%202021/14.%20Comentarii%20AmCham-EBA-ABM%20PL89-2020_final.sem-nat.pdf (Accesat - 22.09.2023)

5. <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliuDocument/177197> (Accesat - 22.09.2023)